



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนา ประเทศที่เจริญแล้วจึงมักเป็นประเทศที่ประชาชนได้รับการศึกษากันอย่างทั่วถึง ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอันดับแรก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2536) นอกจากนี้การพัฒนาการศึกษายังนับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรวัตถุที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) โดยในการพัฒนาการศึกษานั้นจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นรอบ ๆ โรงเรียน (กรมวิชาการ, 2538) เพื่อที่จะทำให้อำนาจมาถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงในชุมชนว่ามีแนวโน้มไปในลักษณะใด อันจะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา หรือการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนในฐานะ เป็นหน่วยงานของสังคมหน่วยหนึ่ง หน้าที่จัดการศึกษาและอบรมคนในชุมชนหรือท้องถิ่นให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคม โรงเรียนและชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ซึ่งตามทัศนะของนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) เห็นว่า โรงเรียนและชุมชนจะต้องเป็นของคู่กันเสมอ เพราะมนุษย์ต้องมีระบบการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่สะสมมาให้กับคนรุ่นหลัง

เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม โรงเรียนจึงเป็นส่วนเชื่อมต่อระบบการถ่ายทอดนั้น ดังนั้นโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและท้องถิ่น ด้วยการให้บริการหรือให้ความร่วมมือกับท้องถิ่น ตลอดจนรับการช่วยเหลือและการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ จากท้องถิ่นอยู่เสมอ เช่น การใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (เรื่อง เจริญชัย, 2525)

โรงเรียนมัธยมศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจากกรมสามัญศึกษาส่วนหนึ่งในฐานะเป็นกรมต้นสังกัด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า กรมสามัญศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีกำหนดนโยบายในการบริหารและระดมสรรพกำลังไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของกรมฯ ข้อที่ 7 โดยระบุว่า ". . .สนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลเอกชนและชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น" (กรมสามัญศึกษา, 2535) นอกจากนี้ยังได้มีประกาศแนบท้าย เรื่อง ทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ข้อ 3 (กรมสามัญศึกษา, 2531) เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางการบริหารงานตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 เป็นต้นมา ว่า

กรมสามัญศึกษาเชื่อว่าโรงเรียนที่ดีต้องไม่แยกแยะจากชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิดและ/หรือร่วมแก้ปัญหาของชุมชนด้วย และโรงเรียนควรจะใช้ทรัพยากรของชุมชน การเรียนการสอนในหลายเรื่องควรใช้ชุมชนเป็นห้องเรียน และในหลายกรณีควรเชิญผู้รู้ในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชนให้ความรู้แก่นักเรียน และร่วมในการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วย

เมื่อพิจารณานโยบายและประกาศของกรมสามัญศึกษาดังกล่าว พบว่ามีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ที่ได้กำหนดแนวนโยบายการศึกษาข้อ 17 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) ว่า

ปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบาย และมาตรฐานการศึกษารวมทั้งให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการภายในของสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการศึกษาของชุมชน

นอกจากนี้แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ยังได้กำหนดนโยบายระดับมัธยมศึกษาข้อ 8 ว่า "ส่งเสริมให้หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา มีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นรวมทั้งให้มีการระดมและใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535)

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษามีขอบข่ายการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา 2532 ของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2532) ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายงานการบริหารงานโรงเรียนไว้ 6 หมวด คือ การบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ และโรงเรียนกับชุมชน โดยการบริหารงานดังกล่าว โรงเรียนต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารเป็นจำนวนมาก อาทิ เช่น งบประมาณ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ บุคลากร เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่วนหนึ่งได้รับการจัดสรรมาจากส่วนกลางส่งไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา ต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่ปรากฏว่ามีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวีระชัย จีวะชาติ (2533) และข้อมูลผลสรุปของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, กองแผนงาน, 2538) ที่ได้สรุปผลที่สอดคล้องกันว่า ทรัพยากรที่กรมสามัญศึกษาได้จัดสรรให้โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในเรื่อง คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนั้นโรงเรียนได้รับไม่เพียงพอ ประกอบกับกรมสามัญศึกษา ได้จัดและดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่ชนบททั่วประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม

2530 เป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารจำนวนมาก ดังนั้นโรงเรียนจึงควรระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นทุกชนิด ทุกประเภท มาช่วยสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในเรื่องการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นนี้ สมาน แสงมลิ (2521) ได้ให้ทัศนะว่า เนื่องจากเรามีทรัพยากรจำกัดจึงต้องหาทางระดมสรรพกำลังในด้านต่างๆ ทั้งในหน่วยราชการ กลุ่มชาวบ้าน และเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของเกษม ศิริสัมพันธ์ (2525) ที่ว่าการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคตต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ ให้ความสนับสนุนระดับระดมโดยตลอด การศึกษาที่มีไปจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียวย่อมจะมีประสิทธิภาพไม่ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนและส่งเสริมให้การบริหารงานโรงเรียนประสบผลสำเร็จประการหนึ่ง คือ ทรัพยากรในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ควรศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นให้ถ่องแท้ จากการศึกษาข้อมูลเขตการศึกษา 6 พบว่าเขตการศึกษา 6 ประกอบไปด้วยจังหวัดในความรับผิดชอบ 7 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท และอุทัยธานี โดยที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี ในอดีตเคยเป็นเมืองหลวงและเมืองสำคัญที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากในยุคสมัยอยุธยา (จรูญ สุภาพ ,2535) นอกจากนี้เขตการศึกษา 6 ยังมีแหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนได้ เช่น ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันราชภัฏ วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพยาบาล วัด สำนักสงฆ์ มัสยิด พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ โบราณสถาน วัฒนธรรมประเพณี ผู้นำท้องถิ่น พ่อค้าคหบดี สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, เขตการศึกษา 6, 2538) ซึ่งโรงเรียนในเขตการศึกษา 6 สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้

ผู้วิจัยในฐานะครูที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 เพื่อต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัย การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535-2539) ที่ได้มีการกำหนดแนวการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนกับชุมชนไว้ในมาตราข้อ 16 ว่า "ให้มีการวิจัยรูปแบบการส่งเสริมให้ชุมชนและแหล่งวิทยาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ประกอบกับผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ยังไม่พบว่ามีผู้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยตรง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

2. การวิจัยครั้งนี้จะครอบคลุมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นตามการจำแนกประเภทของทรัพยากรท้องถิ่น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2526) ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางสังคม

3. การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จะศึกษาตามขอบข่ายของงานด้านการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 2532 (กรมสามัญศึกษา, 2532) ได้แก่ งานการบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการและงานโรงเรียนกับชุมชน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการในด้านที่เกี่ยวกับ งานการบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการและงานโรงเรียนกับชุมชน

ทรัพยากรท้องถิ่น หมายถึง ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางสังคม

ทรัพยากรบุคคล หมายถึง บุคคลในท้องถิ่นซึ่งมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งภาครัฐและเอกชน บุคคลเหล่านี้มีคุณค่าทางการศึกษาและมีประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน

ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้คิดค้นและสร้างขึ้นใช้ในท้องถิ่น และมีประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน เช่น สถานที่ราชการ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด สถานประกอบการ วัสดุทัศนูปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น

ทรัพยากรทางธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ตามธรรมชาติในท้องถิ่น และมีประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน เช่น ภูเขา ป่าไม้ หิน ดิน แร่ เป็นต้น

ทรัพยากรทางสังคม หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา และมีประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น เป็นต้น

การใช้ทรัพยากรท้องถิ่น หมายถึง สภาพการณ์ทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยหรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครองและฝ่ายบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

เขตการศึกษา 6 หมายถึง จังหวัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีสำนักงานศึกษาธิการเขตตั้งอยู่ในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยจังหวัด 7 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท สิงห์บุรี และอุทัยธานี

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นำไปประกอบการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับกรมสามัญศึกษา นำไปประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุน การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 130 คน จากโรงเรียน 130 โรงเรียน
 - 1.1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 520 คน จากโรงเรียน 130 โรงเรียน
 - 1.1.3 ผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าจากโรงเรียน 130 โรงเรียน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่า โดยมีขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้
 - 1.2.1 แบ่งประชากรออกเป็นจังหวัดได้ 7 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท สิงห์บุรี และอุทัยธานี สุ่มเลือกจังหวัดโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 (เศษของจังหวัดให้คิดเป็น 1 จังหวัด) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้จังหวัดที่เป็นตัวแทน 4 จังหวัด

1.2.2 งานแต่ละจังหวัดที่เป็นตัวแทน สุ่มเลือกโรงเรียนจังหวัดละ 4 โรงเรียน ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาด ใหญ่พิเศษ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 16 โรงเรียน

1.2.3 งานแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ำซ์ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียน 1 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่ำใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 80 คน

1.2.4 งานแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ำซ์วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่า ได้กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน 1 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศิษย์เก่า 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ เป็นผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าที่ำใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 32 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ำใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 112 คน

2. เครื่องมือที่ำใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ำใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสำรวจข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบวิเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 แบบสำรวจข้อมูล เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) เป็นแบบ สัมภาษณ์ที่ำใช้สัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนและ ศิษย์เก่า ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออก เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามที่ำใช้เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน
ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และปลายเปิด(open-ended)

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน
ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และปลายเปิด(open-ended)

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ตัวแทนผู้ปกครองและศิษย์เก่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงาน
โรงเรียน ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และปลายเปิด
(open-ended)

2.3 แบบวิเคราะห์เอกสาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
หาความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

5. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

การเสนอข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 บท ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์
ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำนยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน